

GRIFFIER DER STATEN
VAN ARUBA

Aan: Leden der Staten
P/a Staten van Aruba
L.G. Smith Blvd. 72
Alhier

Ons kenmerk: UG-OV/22-23/141

Oranjestad, **19 juni 2023**

Onderwerp: verslag OLV 2022-2023- 1001

Hiernevens gelieve U aan te treffen het verslag met betrekking tot Ontwerp-landsverordening houdende wijziging van de Landsverordening belasting over bedrijfsomzetten en additionele voorzieningen PPS-projecten, de Landsverordening bestemmingsheffing AZV, alsmede van een aantal aanverwante belastingverordeningen en andere landsverordeningen (Landsverordening Belastingplan 2023 - Deel II) (ZJ 2022-2023-1001), naar de inhoud waarvan ik korthedshalve moge verwijzen.

De Griffier der Staten

mr. drs. Herman Ch. J. Hek

NB: Volledigheidshalve zij vermeldt dat de vragen in het verslag door het desbetreffende lid "letterlijk" overgenomen worden c.q. zoals door het desbetreffende lid ingediend is of gedurende de vergadering door het desbetreffende lid is verwoord.

Zittingsjaar 2022-2023-1001

Landsverordening houdende wijziging van de Landsverordening belasting over bedrijfsomzetten en additionele voorzieningen PPS-projecten, de Landsverordening bestemmingsheffing AZV, alsmede van een aantal aanverwante belastingverordeningen en andere landsverordeningen (Landsverordening Belastingplan 2023 - Deel II)

VERSLAG

NO. 4

Het voorbereidende onderzoek heeft aanleiding gegeven tot het formuleren van de hiernavolgende vragen en/of opmerkingen.

De leden van de MEP-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de onderhavige ontwerplandsverordening. Naar aanleiding hiervan heeft de fractie de volgende vragen:

Mirando cu hopi negoshi chikito ta cay y registra bao KOR, nan tambe lo por trek af e BBO na frontera aki mirando cu pa via di nan status di no ta pagando BBO, awor e negoshinan aki ta hayanan ta paga BBO na frontera ora di importa producto. Con nan mester haci cu e BBO aki awor?

Minister, for di gremionan den Parlamento nos a scucha cu e rapport di level playing field cu a wordo traha, no ta gosa cu e aprobacion di gremionan aunke gobierno ta bisa cu nan a firma esaki. Nos por a wak riba medionan social cu tin firmanan di e gremionan den e rapport pero nan kiermen cu no tabata pa henter e rapport. Minister por duna Parlamento clarificacion kico ta e berdad y kico a sosode akinan?

Gremionan den Parlamento a para bisa cu nan tur ta pro BTW. Sinembargo ora cu tabata trahando riba esaki tabata tin oposicion di tur banda. Kico minister por conta Parlamento di esaki, kico e gremionan tabata kier di BTW y kico no?

Minister, AHATA a bin cu un keho cu e ley di invoerrechten no lo wordo aproba hunto cu e ley nobo di BBO na frontera, pasobra e ta na Raad van Advies ainda. Esaki ta berdad? Y si ta berdad pakico no a sincronisa esakinan pa nan wordo pasa hunto?

Minister, keho di gremionan ta cu awo cu a subi BBO, tur hende ta importando directamente di afo. Minister ta kere cu e comportacion aki lo cambia ora e ley di BBO na frontera drenta na vigor?

Minister, tin hopi pregunta tocante e definicion exacto kico 'handelsgoederen' ta den e ley. Parce cu e no ta bon defini y esaki ta causando hopi stress y frustracion den e gremionan pero tambe na DIMP. Esaki ta berdad? Y si ta berdad, kico lo haci pa trece claridad y transparencia total den e situacion aki?

Minister, KvK a trece dilanti cu BBO na frontera ta aftrekbaar, pero normal no. Esaki no ta corecto. Tur BBO ta aftrekbaar, pero esun normal tin di geef op tur luna, of esaki no ta corecto? Por haya un splicacion riba esaki?

Minister, ora un restitutie ta mas grandi cu e pago di BBO pa luna, e ta pasa pa e otro luna. Segun comerciantenan esaki ta afecta nan cash flow y ta genera gasto pa nan. A wordo bisa pa gremionan cu si nan no haya nan placa bek mesora nan lo haya nan mes forsa pa hisa prijs aunke ta haye bek despues. Minister por splica si esaki ta e caso?

Minister, otro keho segun gremionan tabata cu bo no por yena bezwaar contra ley di BBO na frontera ora cu tin problema cu e restitutie. Si un fout wordo haci, con lo bay resolve esaki e ora?

Minister, asociacion di restaurantnan no kier ni mira BBO na frontera ya cu nan ta bisa cu hopi di nan miembronan cu tin franchise ta sali perdi pasobra e productonan cu nan ta importa no ta cay bao handelsgoederen, cu ta significa cu nan no por haya e BBO bek mesora. Minister por splica kico ta sucede den un caso asina aki?

Minister, mirando cu falta apenas 16 dia pa fin di luna, lo keda mantene pa introduci BBO na frontera pa 1 di juli 2023, of lo pospone esaki atrobe?

Minister por splica dicon no a scoge pa laga tur producto cay bao di e BBO aan de grens y asina tur cos por bira aftrekbaar tur luna?

Minister, gremionan a menciona cu tin hopi problema cu e 'teruggavebeschikking'. Nan ta menciona cu DIMP ta tarda hopi pa duna esaki bek y asina esaki ta bira un extra gasto cu nan mes tin di cubri pasobra e placa no ta disponibel. Asina nan ta haya ta subi e prijs di nan productonan pa cubri esaki.

Minister, ATIA a menciona cu BTW lo tabata un miho solucion. Nan a indica cu BBO a produci 77 miyon den e prome 3 lunanan caba. ATIA kier pa bin cu un recalculation cuanto e BTW lo mester ta ora ta bay introduci esaki.

SNBA a expresa pa Gobierno pospone e BBO na frontera te cu 1 di januari 2024. Minister ta wak esaki como un opcion realistico y dicon si/no?

Gremionan ta keha cu e ley di BBO na frontera no ta trata tur hende igual, pasobra algun producto si por haya bek esaki, pero otronan no. Ki remarke Minister tin riba esaki?

Minister, den e ley no ta papia di fiscale eenheid. E pregunta aki a wordo lansa den un reunion cu gremionan pero no a wordo contesta. Minister por duna un contesta awor aki riba e pregunta aki?

Minister, DIMP lo ta capas pa cubri tur aspectonan y proceso di BBO na frontera y por garantisar cu no lo tin pegamento den e proceso mensual?

Minister, pa cuanto tempo exactamente lo tin e ley aki di BBO na frontera na vigor te ora cu lo introduci BTW?

Minister, mirando cu na 2014 a introduci heffing cu nunca mas a wordo kita, ki seguridad tin cu lo cumpli cu e timeframe di contesta di pregunta anterior?

Minister na varios ocasion a bin dilanti e falta di hende den DIMP, e falta di compliance, e falta di control riba Airbnb y otronan. Pa ki tempo esaki lo mehora y tin un plan structural a alivia e problema aki den DIMP?

Minister ta wordo bisa cu tin mas di 100 mil bezwaar na DIMP. Con DIMP ta bay resolve e atraso aki y ademas cumpli cu tur aspecto di BBO na frontera?

Minister si algun producto di un compania no ta cay bao handelsgoederen y e gastonan di e compania ta sigui subi, esaki no lo haci cu nan lo mester subi nan prijs pa cubri gastonan?

Minister ora cu carga drenta p'e compania y nan a paga ban bisa 5 mil florin na BBO, pero no a bende mucho e luna ey, esaki lo no trece problema den nan cash flow?

Minister, ki garantia nos tin cu comerciantenan no lo subi nan prijsnan, mirando cu flete a baha enormemente y nan no a baha prijs?

Minister por informa Parlamento si ta bay bin cu un campaña di informacion dirigi na e comerciantenan pa nan por sa kico e cambionan aki ta encera?

Minister por informa cuanto lugar na Aruba cu lo por bin na remarke pa e aftrek di BBO tin un kasregistratiesysteem?

Minister por informa kico ta e gasto pa un compania ora di haci cambio pa e kasregistratiesysteem?

Minister por informa con largo lo dura pa un compania bay over na un kasregistratiesysteem?

A base di e cambio di articulo 6 inciso 4 sub a, b, y c di Landsverordening winstbelasting, Minister por informa cuanto compania lo bay cay adicionalmente bou di e cambio aki compara cu prome?

Pa ki tempo Minister ta premira cu Parlamento lo ricibi e cambio di ley di structura nobo di invoerrechten (pag. 7 di e MvT y pag. 9-10 di Nader Rapport)?

Den Nader Rapport Gobierno a informa cu e grupo cu ta cay bou di KOR ta alrededor di 2.000 belastingplichtige. Na ki manera Gobierno por bay yuda e grupo aki pa nan por cumpli cu e deber cu e ley aki a crea. Tin pensa di duna nan sosten y guia?

Minister por informa ki otro beneficianan e grupo cu ta cay bou di KOR tin?

Riba pagina 9 di e MvT ta para "De heffing van BBO/BAVP en BAZV bij invoer zal derhalve voor bepaalde ondernemers uiteindelijk niet tot extra kosten leiden (...)". Minister por informa kico ta e percentahe cu ta cay bou di e "bepaalde ondernemers"?

Minister por informa si e lo costa e comerciante extra gasto pa haci uzo di e programa Asycuda World (pag. 11 di e MvT)?

Minister por informa riba ki productonan BBO/BAZP y BAZV no ta wordo cobra?

Decision di Gobierno pa no introduci e sistema di BTW ta pa motibo inflatorio. Algo sigur cu na e momento ey no ta deseabel. Ta posibel pa Parlamento ricibi e rapport unda por wak e diferencia entre introduccion di sistema di BTW y introduccion di BBO na frontera?

Gobierno tin indicacion caba cua ta e productonan cu mas ta keda uza/cumpra pa publico cu lo conoce un aumento di prijs? Si ta asina por comparti e lista aki cu Parlamento?

Gobierno a inventarisa kico tur ta e diferente obhecionnan cu gremionan comercial tin pa loke ta trata introduccion di BBO na frontera? Gobierno por informa Parlamento cuanto obhecion a ser ricibi, cua nan ta y na ki manera a atende cu nan (esta cua a keda ahusta den e ley, cua no y dicon)?

Gobierno na diferente ocasion cu Minister y / of e departamentonan correspondiente a reuni cu gremionan comercial. A mantene un registracion di dicho reunionnan? Si ta asina, Parlamento lo por ricibi esaki? Por informa Parlamento si na dicho reunionnan gremionnan comercial den su mayoria a acudi?

Mirando e hecho cu introduccion di BBO na frontera ta bay conoce su impacto no solamente na gremionan comercial pero tambe pa pueblo en general lo ta bon pa Gobierno di Aruba sigui cu e rondanan informativo. Gobierno por informa Parlamento kico tin den plan al respecto di awor te cu final di e aña aki?

De leden van de MEP-fractie behouden zich het recht voor om nadere vragen te stellen gedurende de openbare behandeling.

De leden van de AVP-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de onderhavige ontwerplandsverordening. Naar aanleiding hiervan heeft de fractie de volgende vragen:

Algemene opmerkingen en vragen van de Fractie AVP:

De Raad merkt op dat de ontwerplandsverordening te laat ter advisering aan de Raad is aangeboden. Volgens de Raad staat dit haaks op de opmerking in de toelichting dat de regering veel waarde hecht aan een gefaseerde introductie van fiscale wetgeving

waardoor er ruime en reële voorbereidingstijd voor nieuwe wetgeving is en er voldoende gelegenheid bestaat voor de Staten om daar zorgvuldig naar te kijken. De Staten willen verschillende belanghebbenden en organisaties in het openbaar horen over dit ontwerp. Echter wordt deze wil niet gehonoreerd door de voorzitter van de Staten en de regering. De rol van de Staten wordt hierdoor ondermijnd en het democratisch proces in gevaar gebracht. Dit is een modus operandi van deze regering, welke onacceptabel is. De regering heeft besloten allerlei belastings- en zorgmaatregelen te nemen om geld te innen. Echter wordt niet ingekort op de lasten van de regering. Dit is een ontoelaatbare situatie.

Uit de aan het Ontwerp Landsverordening Belastingplan 2023-Deel II ten grondslag liggende overwegingen, blijkt dat onderhavig ontwerp strekt tot hervormen, modernisering en vereenvoudigen van het Arubaanse belastingstelsel. In hoeverre is in het perspectief van de regering dit doel gerealiseerd?

Onderhavig ontwerp in samenhang bezien met de reeds in werking getreden belastingplan Deel I, omvat een verhoging van de lasten voor de consumenten. In hoeverre is bij het onderhavig ontwerp de basisbeginselen van fiscaliteit; beginsel van een eerlijk verdeling van de belastingdruk en het beginsel van het minst pijn in acht genomen bij de vormgeving van onderhavig ontwerp?

De inflatie en de koopkrachtachteruitgang brengen met zich mee dat de bevolking een additionele kostprijsverhogende belastingmaatregel niet kan dragen. Om te vermijden dat de Arubaanse bevolking alweer geconfronteerd wordt met een prijsverhogende maatregel, welke andere alternatieven waren door de regering overwogen?

Welke maatregelen waren genomen door de regering om de eigen kosten te verlagen? Bijvoorbeeld kosten van personeel, luxegoederen en contracten van consultants en adviseurs.

De minister van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling heeft op 31 mei jl. een verklaring gedaan in de media, waarin de desbetreffende Minister heeft aangegeven dat elke minister specifieke maatregelen had genomen ten einde de overheidskosten te verlagen. Kan de desbetreffende Minister een overzicht verstrekken aan de Staten van Aruba, inhoudende de specifieke maatregelen die per ministerie zijn genomen ten einde de kosten te verlagen?

Is er een pakket aan compenserende maatregelen in voorbereiding, ter opvang van de nadelige gevolgen van het onderhavig ontwerp?

Het bewerkstelligen van een “level playing field” is het prioriteit van de Minister van Economische Zaken. Het Ontwerp Landsverordening Belastingplan 2023- Deel II strekt tot het verwezenlijken van een “level playing field” voor ondernemers. Welke andere alternatieven had de regering overwogen, om de “level playing field” te bevorderen die

geen vergaande nadelige gevolgen heeft voor de koopkracht van de bevolking en de Arubaanse Economie?

De voornaamste speerpunten van de regering inzake openbare financiën was het verlagen van onnodige kosten. Dit blijkt uit het regeerakkoord van MEP-RAIZ. Sinds het aantreden van deze nieuwe regering welke maatregelen zijn genomen om dit te verwezenlijken?

Het Departement der Invoerrechten en Accijnzen wordt belast met de uitvoering van onderhavig ontwerp. Welke maatregelen zijn genomen om het desbetreffende departement in staat te stellen om voornoemde taak op zich te nemen?

De totale druk van de BBO, BAVP en BAZV is 7%, een additioneel BBO, BAVP en BAZV aan de grens zou de totale druk verder doen toenemen. Beseft de regering dat de verdere toename van de inflatie, rampzalige gevolgen zal hebben voor de Arubaanse economie?

Wat is het herstelplan van de regering om de economie weer tot bloei te laten komen die mogelijkheden schept voor burgers en ondernemer?

In hoeverre zijn de bezwaren van de belangengroepen en vakbonden (CUA, ATIA, AHATA etc.) betrokken bij de vormgeving van het onderhavig ontwerp?

Diverse lokale ondernemers hebben middels hun vertegenwoordigers te kennen gegeven dat onderhavig ontwerp complex is. De complexiteit van belastingheffing weegt voor kleinere bedrijven relatief zwaarder dan voor grotere bedrijven. Zijn er gelegenheden georganiseerd om ondernemers hierop voor te bereiden?

Zowel belangengroepen en de Raad van advies, waarschuwt voor de inflatoire gevolgen van onderhavig ontwerp. Kan de desbetreffende minister aangegeven, hoe de regering de inflatoire gevolgen zal beteugelen?

Is de belastingdienst (SIAD) in staat de aanvragen van ondernemers inzake aftrek van de reeds betaalde BBO bij invoer in redelijke termijn te betalen of te restitueren?

Het onderhavig ontwerp biedt aan de ondernemers een beperkt aftrekrecht, welke aanvraag bij de belastingdienst dient te worden gedaan. Kan de desbetreffende minister aangeven of er maatregelen zijn getroffen, om de belastingdienst in staat te stellende hiermee om te gaan?

Hoe wordt invulling gegeven aan het aftrekrecht opgenomen in het ontwerp? Middels een verrekening met openstaande belastingschulden, restitutie of volledig teruggave van het reeds betaald bedrag aan BBO aan de grens?

Welke procedure dient te worden gevolgd, indien een ondernemer een beroep zou willen doen op het aftrekrecht opgenomen in het ontwerp?

In de memorie van toelichting op het ontwerp, pagina 5, wordt aangegeven dat het belastingplan 2023 gericht is op de verbetering van het investeringsklimaat. Kan de

desbetreffende minister het volgende toelichten, in hoeverre draagt het invoeren van een heffing bij invoer bij, aan het verbeteren van het investeringsklimaat?

Welk departement is bevoegd om een goed als “handelsgoed” te kwalificeren?

In hoeverre kan de desbetreffende minister waarborgen, dat het proces van kwalificeren van goederen als “handelsgoederen” niet willekeurig verloopt?

In hoeverre kan de desbetreffende minister waarborgen, dat de maatstaven voor kwalificatie consequent wordt toegepast?

Kan de desbetreffende minister het volgende nader toelichten? Waarom is ervoor geopteerd om geen overgangsregeling toe te passen, voor reeds geplaatste bestellingen die na 1 juli 2023 zullen arriveren?

In hoeverre is de regering bereid om voor de reeds gedane bestellingen die na 1 juli 2023 zullen arriveren, een uitzondering te maken of compensatie te verlenen?

De memorie van toelichting, pagina 9, gaat ervan uit dat de ondernemers genoeg financiële middelen ter beschikking hebben om het bedrag aan BBO/BAZV en BAVP aan de grens “vooruit te betalen”. In hoeverre is rekening gehouden met MKB’ers die niet genoeg financiële middelen hebben, om de BBO/BAZV en BAVP aan de grens te voldoen?

De aftrek van voorbelasting van BBO/BAVP en BAZV waarborgt enigszins de neutraliteit en mitigeert de kostprijsverhogende effecten, volgens de memorie van toelichting. Wie zal hierop toezien?

De Raad van advies merkt het volgende op: “Een tarief van totaal 7% is echter niet meer laag te noemen en versterkt de nadelige effecten van een cumulatief systeem”. Kan de desbetreffende minister toelichten, waarom voor een effectief percentage van 7 (%) is gekozen? Had die percentage lager kunnen zijn? Indien dit vraag ontkennend wordt beantwoord, waarom niet?

De Raad van advies, vreest voor de noodlottige gevolgen voor de toeristische sector zoals het uitblijven van renovaties en investeringen en het toenemen van prijzen in de aanverwante ondernemingen (restaurants, winkeliers en juweliers). Heeft de desbetreffende minister een onderzoek ingesteld naar de mogelijke gevolgen van het invoeren van een heffing aan de grens voor de concurrentiepositie van Aruba als toeristische product?

De Raad van advies merkt het volgende op: “De Raad mist echter nadere toelichting van de effecten van het belastingplan op de economie”. Kan de desbetreffende Minister, bevestigen dat er geen onderzoek is ingesteld naar de mogelijke scenario’s en gevolgen voor de economie?

De Raad van advies merkt het volgende op: “niet alleen zullen de voorgestelde wijzigingen direct en indirect doorwerken in het prijsniveau in Aruba, Aruba zal tevens minder aantrekkelijk worden voor investeerders en de voorgestelde wijzigingen zullen

negatief doorwerken in de internationale concurrentiepositie van het toeristische product van Aruba". Welke maatregelen zal de regering nemen om de onvermijdelijke prijsstijging van basale goederen bestemd voor consumptie te beteugelen?

Kan de desbetreffende minister toelichten, hoe de regering van plan is om de concurrentiepositie van Aruba op het gebied van toerisme te versterken?

De Raad van Advies maakt zich zorgen over de risico's voor de koopkracht van burgers. Welke compenserende maatregelen liggen in voorbereiding, ter opvang van het koopkrachtverlies vanwege de invoering van een heffing bij de grens?

Overweegt de regering een ontheffing voor de bedrijven die ressorteren onder de KOR-regeling?

De Raad van advies merkt het volgende op: "Zeker voor consumenten met een beperkt budget kan hierdoor de toegang tot bepaalde productiemarkten worden beperkt of zelfs verdwijnen". Op welke wijze zal de regering de bestaanszekerheid van de meest kwetsbare groepen waarborgen?

Kan de desbetreffende Minister zijn visie uiteenzetten omtrent het stimuleren van ondernemerschap op Aruba, in het licht van de invoering van heffing bij invoer, verhogen van belastingen en het beperken van stimulerende maatregelen?

De Raad van Advies merkt het volgende op: "de Arubaanse consument wordt wederom geconfronteerd met prijsverhoging die zijn koopkracht en zijn toegankelijkheid tot producten nog verder onderdruk zal zetten". In het licht van het voornoemde, is de regering bereid om als reactie op de prijsverhoging die zal optreden, om de "canasta basico" uit te breiden?

Uit de reactie van de regering op de commentaren van de Raad van Advies blijkt dat u de mening is toegedaan: "dat het Arubaanse toerisme relatief inelastisch zal blijven". Kan de desbetreffende minister toelichten, op welke gronden zijn de voornoemde stelling gebaseerd? Is er hier onderzoek naar gedaan?

De tarieven inzake invoerrechten zijn gewijzigd. Uit de door de regering verstrekte informatie blijkt dat het tarief voor juwelen wordt verhoogd van 3% naar 6%. Kan de desbetreffende Minister schriftelijk nader uit een zetten, waarop is deze verhoging gebaseerd?

Heeft de desbetreffende Minister een onderzoek laten instellen naar de gevolgen van het verhogen van de tarieven op juwelen voor de juwelierszaken?

Is de Minister bewust dat de juwelierszaken in circa 500 banen voor de Arubaanse gemeenschap voorzien?

Is de Minister bewust dat de gevolgen van het verhogen van het tarief op juwelen direct invloed zal hebben op de baan zekerheid van degene die werkzaam zijn voor de juwelierszaken?

Hoe is de desbetreffende minister van plan, deze negatieve gevolgen te vermijden?

Op welke wijze is er rekening gehouden met de pensioengerechtigden die direct slachtoffer worden van de invoering van onderhavig ontwerp vanwege de prijsstijgingen?

Op welke wijze is er rekening gehouden met de bijstandtrekkers die direct slachtoffer worden van de invoering van onderhavig ontwerp vanwege de prijsstijgingen?

Op welke wijze is er rekening gehouden met de minimumloners die direct slachtoffer worden van de invoering van onderhavig ontwerp vanwege de prijsstijgingen?

Op welke wijze houdt de regering rekening met het recht op bestaanszekerheid van de Arubaanse bevolking?

De Raad is van oordeel dat van een integrale aanpak van de belastinghervorming, met als oogmerk de omvorming van het huidige stelsel naar een modern op de laatste inzichten gebaseerd en ingericht belastingstelsel dat zo min mogelijk disruptief is voor de economie eenvoudig is uit te voeren en de compliance maximaliseert, nog steeds onvoldoende blijkt wordt gegeven.

De vraag aan de minister is waarom niet gekozen wordt compliance beter te regelen? Wat zijn de obstakels hiervan?

Waarom wordt gekozen voor verhoging van belasting met alle financiële, economische en sociale gevolgen van dien?

Het laat verrekenen van betaalde BBO aan de grens door de belastingdienst zal kunnen bijdragen aan gebrekkige cashflow van kleine bedrijven, waardoor ze hun deuren moeten gaan sluiten. Waarom wordt toch gekozen voor deze vorm van belastingverhoging die zulke nadelige gevolgen heeft voor kleine bedrijven?

De Raad merkt op dat ondanks het feit de toelichting niet ingaat op de financiële gevolgen voor burgers hij van mening is dat deze er wel degelijk zijn. De onduidelijkheid die bestaat over de grootte van deze gevolgen maakt dat de voorgenomen maatregelen een aanzienlijke risico bevatten voor de koopkrachtontwikkeling van burgers.

Wat is de reactie van de regering hierop?

Burgers hebben al te maken met verschillende maatregelen zoals verhoging van de BBO en nu zelfs aan de grens, versobering van de positieve lijst van medicijnen, prijsverhogingen van water, elektriciteit, gas, schoolgeld e.d., zonder dat er enige sociale vangnet is voor degenen die het meest hierdoor financieel worden getroffen. Burgers kunnen deze situatie niet meer aan. Wat zal de regering concreet doen voor al degenen die steeds armer worden?

De consument is het afgelopen jaar geconfronteerd met een zeer hoge inflatie en de sinds 1 januari 2023 van toepassing zijnde verhoging van de BBO. De koopkracht van het overgrote deel van de Arubaanse bevolking is het afgelopen jaar aanzienlijk aangetast. Ook de Centrale Bank geeft aan dat voor 2023 een inkrimping van de reële economie wordt verwacht en een daling van de private consumptie als gevolg van de te verwachten aanhoudende hoge inflatie. Door de introductie van de BBO van 7% zal de

consument wederom geconfronteerd worden met prijsverhogingen die zijn koopkracht en zijn toegankelijkheid tot producten nog verder onder druk zal zetten. De voorgenomen maatregelen zullen volgens de Raad van Advies bijdragen aan de door de regering onderkende verminderde koopkracht en een sinds het jaar 2000 stagnerende ontwikkeling van het reëel BBP per inwoner waardoor de welvaart en leefbaarheid van burgers nog verder onder druk zal komen te staan.

De reactie van de regering hierop is niet acceptabel. De regering doet alsof dit geen probleem zal zijn voor de consument of tot inflatie leiden, wat niet met de realiteit in overeenstemming is.

De nadelen zijn erg groot. Wat zijn volgens de regering dan de voordelen voor de consument?

Hoe zal de inflatiestijging verder worden voorkomen?

Volgens de “economic outlook” voorspellingen van de Centrale Bank van Aruba, uitgaande van een “Basisscenario 2023”, zal het reële BBP naar verwachting met 1,8 procent krimpen. Deze bedoelde negatieve verwachting is gebaseerd op cijfers voor de invoering van de 7% BBO aan de grens. Wat zijn de verwachtingen van de regering op de verdere verslechtering van deze voorspelling voor 2023 met de invoering van de 7% BBO aan de grens?

De totale reële consumptie daalt volgens de CBA “economic outlook” naar verwachting met 1,7 procent. Deze krimp wordt gedreven door een daling van de reële overheidsconsumptie met 2,2 procent en een daling van de reële particuliere consumptie met 1,5 procent. Wat zijn de verwachtingen van de regering op de verdere verslechtering van deze voorspelling voor 2023 met de invoering van de 7% BBO aan de grens?

De reële overheidsconsumptie en de reële particuliere consumptie zullen volgens de Centrale Bank waarschijnlijk grotendeels worden gedrukt door de verwachte relatief hoge inflatie. Een lager aantal werknemers in de publieke sector en een lagere dekking van de ziektekostenkosten door het AZV verminderen de publieke consumptie verder. Wat zijn de verwachtingen van de regering op de verdere verslechtering van deze voorspelling voor 2023 met de invoering van de 7% BBO aan de grens?

Daarnaast zullen volgens de Centrale Bank de totale reële investeringen naar verwachting met 3,4 procent dalen. Wat zijn de verwachtingen van de regering op de verdere verslechtering van deze voorspelling voor 2023 met de invoering van de 7% BBO aan de grens?

Volgens de “economic outlook” van de CBA zal de beperkte budgettaire ruimte leiden tot een vermindering van de reële overheidsinvesteringen met 5,0 procent, terwijl het gebrek aan omvangrijke nieuwe investeringsprojecten ter compensatie van de voltooiing van lopende grote investeringsprojecten waarschijnlijk zal bijdragen aan een verwachte daling van de reële particuliere investeringen met 3,3 procent. Wat zijn de verwachtingen

van de regering op de verdere verslechtering van deze voorspelling voor 2023 met de invoering van de 7% BBO aan de grens?

De leden van de AVP-fractie behouden zich het recht voor om nadere vragen te stellen gedurende de openbare behandeling.

De leden van de MAS-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de onderhavige ontwerp-landsverordening. Naar aanleiding hiervan heeft de fractie de volgende vragen:

Voor- en nadelen Arubaanse burger en verwachte ontwikkeling:

Wat zijn de voor- en nadelen voor de gemiddelde Arubaanse burger met betrekking tot een belastingheffing op direct geïmporteerde producten? De Fractie MAS verzoekt aan de betrokken minister om een onderbouwing met relevante bronnen en een traject van verwachte ontwikkeling(en) in de financieel- en economische sector te bevoorraden.

Voor- en nadelen ondernemingen toerisme:

Wat zijn de voor- en nadelen voor de ondernemingen die cruciaal zijn voor het toerisme met betrekking tot een belastingheffing op direct geïmporteerde producten? De Fractie MAS verzoekt de betrokken minister om een onderbouwing met relevante bronnen en een traject van verwachte ontwikkeling(en) in de economische (vooral toeristische) sector betreffende voornoemde ondernemingen te bevoorraden.

Inflatie:

Bestaat er een causaal verband tussen deze belastingheffing en inflatie? Zo ja, wat is het verwachte inflatiepercentage na het invoeren van deze belastingheffing en hoe worden de risico's omtrent de koopkracht van de Arubaanse burger gemitigeerd?

Inachtneming van de gevolgen van de gekozen middelen:

Zijn de onwenselijke risico's voor de Arubaanse burgers (die al een verlaagde koopkracht hebben ervaren), alsmede de risico's voor de nationale ondernemingen, in acht genomen bij het kiezen van dit middel (een belastingheffing bij invoerproducten) voor het bereiken van het doel (om de begrotingsnormen voor 2023 te halen)? Het bereiken van het doel kan namelijk niet te onredelijk zijn voor de Arubaanse burgers, die financieel gezien al aan het worstelen zijn om hun hoofd boven water te houden.

Subsidiariteit:

Is dit gekozen middel (een belastingheffing op invoerproducten) wel subsidiair genoeg? Met andere woorden: zijn er minder zware alternatieven die gebruikt kunnen worden om de begrotingsnormen voor 2023 te halen? Indien dit niet het geval is, verzoekt de Fractie MAS om een lijst van andere middelen die in acht werden genomen, voordat dit middel werd gekozen.

Overgangsbepaling:

Voor een aantal particulieren en bedrijven was de belastingheffing onvoorzienbaar. In zo'n kort termijn een belastingheffing plaatsen op direct geïmporteerde goederen kan tot onvoorzienbare kosten leiden die, indien het ontwerp Landsverordening tijdig bekend werd gemaakt, de betrokkenen tot andere financiële keuzes zou hebben geleid. Is er een overgangsbepaling betreffende degenen die vóór de bekendmaking van het ontwerp Landsverordening al goederen hebben besteld?

Imago:

Het ontbreken van een overgangsbepaling wekt geen goed imago op voor wat betreft een goed functionerend overheid (zoals de RvA reeds in hun advies had bepaald). Dit kan investeerders afschrikken. De Minister van Algemene Zaken beweert dat zij dit idee niet steunt, maar geeft geen verdere onderbouwing. De Fractie MAS verzoekt aan de betrokken minister om een duidelijke motivatie te verlenen omtrent een goed imago voor de overheid met betrekking tot het ontbreken van een overgangsbepaling.

Rechtszekerheid:

Hoe staat het ontbreken van een overgangsbepaling tegenover het rechtszekerheidsbeginsel? Is dit beginsel in acht genomen bij het concipiëren van dit Landsverordening? Tevens is het lex certa-beginsel in het geding, want zonder een duidelijk omschreven overgangsbepaling kunnen de burgers hun gedrag niet rond dit Landsverordening oriënteren en wekt dit confusie op, wat de Fractie MAS onwenselijk acht. De Fractie MAS verzoekt dus een juridisch onderbouwde uiteenzetting van de inachtneming van het rechtszekerheidsbeginsel bij het ontwerpen van dit Landsverordening met betrekking tot een overgangsbepaling.

De leden van de MAS-fractie behouden zich het recht voor om nadere vragen te stellen gedurende de openbare behandeling.

De leden van de Raiz-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de onderhavige ontwerp landsverordening. Naar aanleiding hiervan heeft de fractie de volgende vragen:

Kan de Minister van Financiën en Cultuur, de Staten van Aruba informeren waarom voor de definitie van handelsgoederen: goederen die bestemd zijn voor de wederverkoop heeft gekozen en niet voor gewoon alle goederen? (Met name voor een bredere basis en simpelere systeem)

Kan de Minister voor de duidelijkheid aangeven of artikel 1a lid 2 van de Lv. BBO/ BAVP voor alle natuurlijke personen (iedereen) zal gelden vanaf 1 juli 2023?

In artikel 1d lid 1 is er sprake van vrijstelling op artikel 1a lid 1. Die vrijstelling wordt verleend ter zake van de invoer van goederen waarvoor aanspraak op vrijstelling van invoerrechten bestaat overeenkomstig het bepaalde de Lv. in-, uit- en doorvoer (hierna: Lv. IUD).

Is er een lijst van vrijstelling voor de Lv. IUD? Indien ja, kunt u deze lijst delen met de Staten?

Indien er sprake is van een nultarief (0%), is er dan vanzelfsprekend sprake van vrijstelling van de 7% tarief van de BBO aan de grens?

Bij de paragraaf 2 Maatstaf van heffing artikel 10 Lv. BBO en Lv. BAVP zijn er 4 leden toegevoegd. Het derde lid gaat over dat de ondernemer zijn betaalde belasting aan de grens in aftrek kan brengen van zijn belasting die hij moet afdragen via zijn aangifte BBO. Bij het vierde lid is er sprake van wanneer het recht op aftrek van toepassing is. Het vijfde lid gaat over de teruggaafbeschikking en het zesde lid geeft aan dat de ondernemer in lid 14a eerst lid Lv BBO/BAVP geen recht op aftrek heeft van belasting bedoeld in het derde lid (business to business). Dit geldt ook voor artikel 12 derde tot en met zesde lid van de Lv. BAZV

Hoe zal de controle door de Departamento di Impuesto Aruba (hierna: DIMP) plaatsvinden voor wat betreft het opmaken en uitgeven van facturen en nagaan of de kasregistratiesystemen voldoen aan het artikel 48 vierde en vijfde lid van de ALB?

Voor wat betreft de teruggaafbeschikking van het vijfde lid, is er sprake van een bepaald of specifiek tijdstip voor het terugbetalen (restitutie) aan een ondernemer? Is er sprake van een redelijk termijn? Hoeveel dagen of weken zijn er beschikbaar voor het afhandelen van de teruggaafbeschikking? En gaat dit helemaal digitaal en automatisch via het SAP-systeem?

De DIMP heeft er bewust voor gekozen om af te zien van de mogelijkheid van bezwaar- en beroepsprocedure tegen de teruggaafbeschikking. Voor de uitvoerbaarheid, eenvoudig en minder administratieve lasten, worden beschikkingen beperkt tot één. Maar de vraag is nu of deze teruggaafbeschikking inderdaad helemaal gedekt is, waardoor de ondernemer geen bezwaar hoeft te doen.

Indien er sprake is van restitutie voor de ondernemer en deze bepaalde openstaande belastingen schulden heeft, met welke belastingen zal de invordering van de DIMP deze laatste kunnen verrekenen? Met alle belastingen direct of indirect? Of alleen met de indirecte belastingen BBO/BAVP/BAZV?

Tijdens de gecombineerde commissievergadering van 12 juni 2023 waar de Minister van Financiën mevr. Xiomara Maduro en ambtenaren van o.a. de DIMP nader uitleg gaven over het wetsvoorstel om BBO aan de grens te introduceren, gaven de Minister en de ambtenaren aan dat er geen fiscale motivering is voor bedrijven om naar aanleiding van BBO aan de grens over te gaan tot het verhogen van hun prijzen. Bent u van mening dat de BBO aan de grens indirect wel tot prijsverhogingen kan leiden? Indien ja, in hoeverre en om welke redenen?

Wat leveren de meest recente berekeningen op met betrekking tot het inflatoire effect van het introduceren van BBO aan de grens?

Hoe kunnen we de samenhang zien tussen de Landsverordening Belastingplan 2023 Deel 2 en de Landsverordening invoerrechten die bij de Raad van Advies nu ligt? Wat zijn de veranderingen in de Lv. Invoerrechten?

Zal de DIMP een bewustwordingscampagne moeten gaan voeren voor het verduidelijken van de situatie van de kleine ondernemers met een KOR regeling? Indien ja, hoe zal deze plaatsvinden? Bijvoorbeeld om uit te leggen dat een kleine onderneming de keuze heeft om te kiezen voor de BBO aan de grens.

De leden van de Raiz-fractie behouden zich het recht voor om nadere vragen te stellen gedurende de openbare behandeling.

Het lid van de Accion21-fractie heeft met belangstelling kennisgenomen van de onderhavige ontwerplandsverordening. Naar aanleiding hiervan heeft hij de volgende vragen:

‘Half-measures avail us nothing’ of na Papiamento ‘Mita pasonan no ta yuda nos cu nada’

Aunke nos fraccion ta compronde e motivacion tras di e Belastingplan 2023 y tambe pakico un BTW no a wordo introduci, nos no ta convenci cu introduccion di BBO na frontera ta e miho ruta pa produci 50 miyon florin adicional.

Un consecuencia di hisa gastonan operacional di un negoshi lo ta un reduccion den su ganashi a menos e hisa prijs. Tur dos resultado lo ta negativo pa nos pais, si un negoshi gana menos berdad e lo paga menos na belasting manera ta menciona den e nader rapport pero esey lo nifica tambe cu entradanan di gobierno lo ta menos. E alternativa di subi prijs tampoco ta deseabel na e momentonan aki mirando e inflacion halto cu ta asotando mundo.

Minister no a considera otro alternativa pa hisa entradanan di pais Aruba manera acepta e RAft y produci e mesun suma of mas door di reduci nos gastonan di interes atraves di refinancia e debenan madurando via Hulanda?

Minister por splica cuanto gasto adicional di interes Aruba lo experiencia atraves di refinancia mas o menos 413 miyon florin riba mercado local e aña aki pa rollover debenan internacional cu ta madura?

Minister tin un idea na ki interes gobierno lo por fia riba mercado local e aña aki y comparti na ki interes e debenan cu ta madura ta financia actualmente y cuanto gasto adicional esaki lo produci anualmente?

E argumento principal na favor di introduci BBO na frontera ta pa crea un “level playing field”. Tamaño di nos economia informal ta estima na 19% di nos economia pero e suma ey ta inclui producto y servicio.

Minister tin un idea cuanto di nos mercado informal ta encera producto y cuanto ta encera servicio?

Minister hopi di e importacion directo cu ta sosode ta di paisnan cu gastonan di produccion mas abao cu nos (gastonan di labor, awa, luz, transporte etc) y/of ‘economies of scale’ cu nos no por iguala, Minister ta kere cu 7% na frontera lo ta suficiente pa crea un “level playing field” pa nos comerciantenan local?

Fraccion di Accion 21 ta preocupa cu BBO na frontera no lo logra realmente crea e “level playing field” desea, un belasting di consumo no ta ideal na frontera.

Si Belastingplan 2023 no ta logra crea un “level playing field”, Minister por cita algun otro opcion pa crea 50 miyon adicional den entrada pa gobierno?

Minister RvA ta cita cu BBO na frontera lo por yuda crea un “level playing field” pero a costo di un subida den gastonan pa economia. Minister por comparti un analisis cu ta compara e subida den gastonan pa nos economia compara cu e ganancianan premira di un playing field mas leveled?

Ta un preocupacion grandi cu Gobierno lo kier pasa e Belastingenplan 2023 prome cu e cambionan na ley di importacion, exportacion y transito ta finalisa.

Minister no ta kere ta miho pa pasa harmonisacion y simplificacion di invoerrechten prome of na mesun tempo cu BBO aan de grens?

E peliger di inflacion cu e nader rapport mes ta confirma lo ta mas grandi si e cambionan den invoerrechten tuma luga despues. Minister un di e motibonan cu BTW no a wordo adopta ta paso lo tabata improbabel cu comerciante lo a reduci 6% di BBO (cu lo a wordo elimina) prome cu agrega BTW.

Minister no ta kere mescos lo sosode si BBO na frontera pasa prome cu cambionan na invoerrechten?

Minister tanto RvA como Gobierno mes a admiti cu lo tin un subida den prijs causando mas inflacion pa cierto categoria di productonan y industrianan.

Minister ta reconoce cu un aumento di 3% den gastonan di material di construccion lo afecta prijs di tur otro cos mirando cu vivienda ta un di e necesidadnan basico di bida?

Minister por splica ki efecto BBO na frontera lo tin riba prijs di servicio medico mirando cu nan ta exonera di BBO?

Minister ta aprecia cu hospital, clinicanan priva ta exonera di BBO y awor lo por haya nan mes ta paga 7% riba productonan cu nan mester pa brinda servicio y no lo tin manera pa aftrek?

Minister ta aprecia cu cunukeronan tambe lo sufri un aumento den prijs den cuminda di bestia?

Minister si e belastingenplan pasa prome cu e cambio den tarifanan di invoerrechten cunukeronan lo mester paga 7% mas riba e cuminda di bestia cu nan ta importa sin manera di aftrek?

Despues di e cambio den tarifanan di invoerrechten ainda cuminda di bestia lo paga 1% mas cu awor aki pa importadonan directo, esaki no ta den conflicto cu gobierno su maneho di desaroya mas agricultura y ganado?

Minister otro area grandi di preocupacion pa fraccion di Accion 21 ta nos industria turistico. Na cuminsamento di aña e "tourism levy" a subi di 9,5% te cu 12,5% y e porcentahe destina pa ATA a baha te cu 57%.

Mirando e importancia di turismo pa nos economia, Minister no ta kere nos ta hungando cu candela door di sigui hisa prijs mientras reservacionnan pa fin di aña ta menos cu e periodo anterior y Aruba ta caro, ta reaccion di hopi bishitante?

Manera servicionan medico, hotelnan no tin manera di aftrek e BBO na frontera y esey lo resulta den un aumento substancial den nan gastonan di operacion cu lo traduci na prijsnan mas halto ainda pa nos turismo

Minister por cita un estudio cu a analisa ki efecto aumento di prijs ta afecta nos industria turistico?

Minister, berdad pa algun comerciante BBO na frontera lo no traduci den mas gasto pero esnan sin e reservanan financiero pa paga adelanta lo mester acudi na financiamiento of hisa prijs.

Minister por bisa si a haci algun estudio riba nos comerciantenan pa wak cuanto ta gosa di reservanan financiero suficiente pa paga BBO na importacion?

Parlamento a ser informa cu banconan lo ofrece lineanan di credito pa comerciante cu ta rekeri mas likides financiero, Minister por splica si gobierno a informa na ki interes esaki lo ta disponibel?

Minister, mescos cu gobierno hopi biaha ta cita cu ainda ta recuperando di e pandemia, e mesun situacion ta conta pa comercio. Minister no ta kere cu netamente awor cu nan ta asota cu paga bek fondonan ricibi di loonsubsidie no ta e miho momento pa introduci un peso mas riba nan finanzas?

Minister den e nader rapport ta indica cu Gobierno ta duna hopi importancia na e introduccion gradual di cambionan den leyman di belasting lagando suficiente tempo pa prepara realisticamente.

Mirando cu e cambionan den invoerrechten no a haya conseho ainda for di RvA y awor ta menos cu dos siman prome cu cambionan mester drenta na vigor con gobierno ta reconcilia e contradiccionnan?

Minister, gobierno a splica cu parti di nan meta ta pa introduci un sistema mas husto di reparticion di entrada.

Minister ta realisa cu un impuesto riba consumo NO ta logra esey ya cu e no ta distingui entre entrada di e cumprado? Ta te despues di un nivel di consumo necesario, variacion ta cuminsa entre esnan di diferente poder di adkision.

RvA ta indica cu nan no ta kere cu e cambionan lo logra simplifica nos sistema di belasting y tampoco logra balansa e distribuimento di belasting di un forma mas husto. Desafortunadamente fraccion di Accion 21 ta kere cu RvA tin rason. Mita pasonan no ta logra e cambionan desea. Islanan BES y Sint Maarten no tin invoerrechten, transicion na un sistema di impuesto indirecto mester ser combina cu un transicion completo di regimen fiscal.

E proposicion actual no ta logra ningun di dos, no ta miho suspende BBO aan de grens te ora nos pais ta cla pa introduci un BTW?

Minister, mirando cu e cambionan na invoerrechten ta budget neutral no por argumenta di un alivio pa compensa pa bbo na frontera, Minister por splica dicon e no ta kere cu e concepto ta un medida inhustifica den su forma actual?

Minister, RvA ta argumenta cu 50 miyon lo wordo saca for di pueblo y comercio sin crea un incentivo pa mas inversion of crecimiento economico. Minister por splica kico e ta premira lo ta e consecuencia a largo plaso pa nos economia y bienestar di nos pueblo?

Minister por splica cuanto di e 50 miyon adicional ta premira di bin di individuo y cuanto ta premira lo bin di empresa?

Minister nos fraccion ta mira poco evidencia cu e cambionan lo reduci gastonan di bida of hiba na mas prosperidad, Minister por splica pakico si?

Finalmente RvA a duna e concepto di ley un dictum 4 y NO ta recomenda pa presenta e ley na Parlamento te despues cu su comentarionan wordo considera.

Desafortunadamente e nader rapport no ta satisfice e preocupacionnan di RvA y tampoco nos fraccion.

Minister ta dispuesto di retira e ley of pospone te cu 1 januari 2024?

Minister tin un calculo di cuanto inflacion por spera di e ley mirando cu RvA y Gobierno ta admiti den e nader rapport cu prijsnan lo subi den hopi caso?

Minister lo ta dispuesto di mara aprobacion di e ley aki na aprobacion di e cambionan di invoerrechten?

Het lid van de Accion21-fractie behoudt zich het recht voor om nadere vragen te stellen gedurende de openbare behandeling.

Het onafhankelijk lid mevrouw mr. G.L. Croes heeft met belangstelling kennisgenomen van de onderhavige ontwerplandsverordening. Naar aanleiding hiervan heeft zij de volgende vragen:

Cu e introduccion di BBO na frontera manera proponi, e derecho di deducccion lo ta solamente aplicabel pa e productonan comercial cu ta destina pa wordo rebendi. Esaki no ta muestra di ta un fase di transicion pa un sistema di BTW na Aruba, unda cu e derecho di deducccion lo aplica riba tur producto sin excepcion of distincion si e ta comercial y/of si e ta wordo rebendi of no. Con Minister ta considera esaki toch como un fase transitorio na introduccion di un sistema di BTW?

Esaki lo por of ta nifica cu Aruba no lo introduci un sistema di BTW mas?

Kico ta obstaculisa Minister di introduci un sistema unda deducccion cu ta aplicabel riba tur producto cu dreña via di nos frontera?

Si lo continua cu introduccion di BTW, pa ki tempo e ta planea?

Introduccion di BTW a wordo poni "on hold" na final di 2022 pa motibo di un estudio haci door di Gobierno/ Minister di Economia for di unda lo a deduci cu e impacto inflatorio lo ta desastroso pa Aruba. Minister por informa cual rapport tin na e momento aki disponibel riba e impacto inflatorio cu BBO na frontera lo causa?

Con e proceso di capacitacion di Douane pa por controla e mercancia cu ta cay bou BBO, sin cu esaki ta trece tardanza den importacion a of ta tumando lugar?

DOUANE lo re-introduci uzo di un scanner pa container?

Ki tempo lo cuminsa cu reforma pa simplifica nos sistema fiscal; leynan menos complica y comprensibel pa tur hende?

Ki garantia Minister por duna di complimentu di pagonan na tempo di parti DIMP na e comerciante na momento cu haci e aftreknan necesario na BBO?

Minister ta informa cu lo verreken tur pago atrasa cu e comerciante tin prome cu duna placa bek na e comerciante. Minister ta realisa e impacto cu esaki por tin riba e reserva di cash di e companianan?

BBO ta un impuesto indirecto; finalmente ta e consumidor ta paga esaki. Con Minister ta argumenta cu Land Aruba lo genera 20 miyon extra na entrada pa resto di 2023 y 40/50 miyon pa 2024 cu BBO na frontera, pero cu esaki no lo tin peso financiero pa e ciudadano. Ken lo paga esaki e ora?

E argumento di Minister pa introduci BBO na frontera ta pa hisa compliance na Aruba, segun DIMP e aña aki (2023), te cu awor, a identifica 414 compania cu no ta cumpli cu BBO, Minister ta kere cu e 414 companianan aki den un mitar di aña lo por a genera un suma di 20 miyon?

Segun un sentiment study di ATA, ta prueba cu turistanan ya ta considerando Aruba como un destinacion mucho caro, con Minister ta relaciona e introduccion di medidanan ya caba tuma na inicio di 2023: BBO + 1%; accijnzen; toeristenheffing + 3%; etc., cu e sentimentonan aki cu ta biba den nos industria di mas importante?

Ki impacto Minister ta pensa e introduccion di BBO na frontera, manera proponi cu diferenciacion entre tipo di productonan, lo tin pa cu gastonan halto di estadia, F&B, transporte, etc. pa bishita Aruba despues di 2023?

Pagina 4 di MvT ta menciona tur e medidanan introduci riba comercio cu e ultimo cambionan fiscal na 2023 en adelante, cual ta empeora cash-flow y aumenta gastonan di interes, pensioen-premie, operacional y mas. Con Minister ta premira cu nos economia lo sigui desaroya despues di 2025 cu e cambionan fiscal aki? Si por inclui datos/cifras.

Minister ta considera e cambionan fiscalnan aki como incentivonan pa e sector comercial?

Cuanto gasto di impuesto mas Minister ta considera cu por introduci riba e lomba di nos comunidad/cudadanonan? Tin un Belastingplan deel 3 na caminda?

Het onafhankelijk lid mevrouw mr. G.L. Croes behoudt zich het recht voor om nadere vragen te stellen gedurende de openbare behandeling.

Het onafhankelijk lid de heer mr. dr. R.R. Santos do Nascimento heeft geen vragen en/of opmerkingen geformuleerd naar aanleiding van het voorbereidende onderzoek en behoudt zich echter het recht voor om vragen te stellen gedurende de openbare vergadering.

Dit verslag geldt als Eindverslag.

Aldus vastgesteld in de Centrale Commissie van de 19de juni 2023

Rapporteur,

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized, overlapping loops and strokes, positioned above the printed name.

mr. E.G.A. Vrolijk